

Željeznički prevoz Crne Gore
AD Podgorica

**PRAVILNIK O POSTUPKU PROVJERE I TESTIRANJA ZAPOSLENIH NA
PRISUSTVO ALKOHOLA, PSIHOAKTIVNIH SUPSTANCI I DRUGIH
OPOJNIH SREDSTAVA ZAVISNOSTI ZA VRIJEME RADA**

Podgorica, februar 2024. godine

Na osnovu člana 36 stav 2 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl.list Crne Gore", br. 34/14 i 44/18), člana 97 Zakona o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza ("Sl.list Crne Gore", br. 01/14 i 06/14) i čl. 92, 128 i 131 Statuta Željezničkog prevoza Crne Gore AD – Podgorica, Odbor direktora Željezničkog prevoza Crne Gore AD – Podgorica, dvadesetdrugog saziva, je na dvadesetčetvrtoj sjednici održanoj 16.02.2024. godine donio

PRAVILNIK O POSTUPKU PROVJERE I TESTIRANJA ZAPOSLENIH NA PRISUSTVO ALKOHOLA, PSIHOAKTIVNIH SUPSTANCI I DRUGIH OPOJNIH SREDSTAVA ZAVISNOSTI ZA VRIJEME RADA

OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovim Pravilnikom se uređuje postupak utvrđivanja prisustva alkohola, psihoaktivnih supstanci (narkotika) i drugih opojnih sredstava zavisnosti u organizmu (u daljem tekstu :testiranje) za vrijeme rada i postupanje sa zaposlenim zatečenim na radnom mjestu pod uticajem alkohola, psihoaktivnih supstanci ili drugih opojnih sredstava zavisnosti.

Član 2

Odredbe ovog Pravilnika odnose se na sve zaposlene u Željezničkom prevozu Crne Gore AD – Podgorica (u daljem tekstu ŽPCG) kao i na sva druga lica koja su po bilo kom osnovu radno angažovani u ŽPCG.

Procedure iz ovog Pravilnika se primjenjuju i na vozno osoblje drugih željezničkih uprava koje saobraćaju u sastavu međunarodnih vozova na teritoriji Crne Gore u skladu sa međunarodnim propisima.

Član 3

Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku koriste se za fizička lica u muškom rodu i podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

DEFINICIJE

Član 4

Pod pojmom akohol smatra se bilo koja vrsta alkoholnog pića.

Pod pojmom psihoaktivna supstanca i opojno sredstvo smatra se bilo koja vrsta supstance/sredstva vještačkog ili prirodnog porijekla, ali i psihoaktivne supstance uvrštene u popis psihoaktivnih supstanci ili droga ili pak druge supstance koje imaju uticaj na ponašanje i normalne psihofizičke karakteristike čovjeka.

Stanje pod uticajem alkohola je stanje koje se utvrđuje testiranjem.

Zaposleni u ŽPCG se smatra da je pod uticajem alkohola ukoliko se testiranjem utvrdi vrijednost veća od 0,0 mg/ml.

Stanje pod uticajem psihoaktivnih supstanciju je stanje koje se utvrđuje testiranjem, a pokazuje da zaposleni ima u organizmu zabranjenu ili nedozvoljenu koncentraciju određenog narkotika /psihoaktivne supstance ili nekog drugog opojnog sredstva zavisnosti

Alkometar (etilometar) – uređaj za utvrđivanje prisustva alkohola u organizmu.

Test na psihoaktivne supstance ili test na prisustvo zabranjenih ili nedozvoljenih supstanci je aparat koji detektuje prisustvo istih iz uzorka pljuvačke.

Pokazatelji ponašanja su znaci koji ukazuju da je zaposleni pod uticajem alkohola, psihoaktivne supstance ili nekog drugog opojnog sredstva zavisnosti u smislu promijenjenog ponašanja, djelovanja ili ponašanja koje odstupa od uobičajenog.

Supstitucijska terapija je medicinska zaštita za zavisnike od opijata, koji koriste lijekove u zamjeni za primarno sredstvo zavisnosti. Namijenjeno je zavisnicima koji se ne mogu riješiti svoje primarne zavisnosti do potpune apstinencije.

DUŽNOSTI I ZABRANE

Član 5

Služba unutrašnje kontrole i stručno lice za obavljanje poslova zaštite i zdravlja na radu u ŽPCG su dužni da na odgovarajući način (putem školovanja, neposrednom prezentacijom ili objavom na veb sajtu, dostavljanjem Pravilnika), u svim organizacionim jedinicama u ŽPCG, upoznaju sve zaposlene sa odredbama istog.

Član 6

Zaposleni je dužan da se podvrgne postupku testiranja za vrijeme rada na način kako je to propisano ovim Pravilnikom.

Član 7

Nije dozvoljeno testiranje na prisustvo drugih sredstava zavisnosti osim alkohola, zaposlenom koji je stručnom licu za obavljanje poslova zaštite i zdravlja na radu, odnosno neposrednom rukovodiocu, predao potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od zavisnosti u vanbolničkom tretmanu liječenja od zavisnosti i da uzima supstitucijsku terapiju, ali se može zatražiti ocjena zdravstvene i psihofizičke sposobnosti tog zaposlenog za obavljanje povjerenih mu poslova.

Ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti iz stava 1 ovog člana daje specijalista medicine rada.

Potvrdu da se zaposleni nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od zavisnosti odnosno u vanbolničkom tretmanu liječenja od zavisnosti i da uzima supstitucijsku terapiju, izdaje ustanova kod koje se sprovodi program.

Član 8

Zaposleni ne može započeti rad ili raditi na svom radnom mjestu pod uticajem alkohola, psihoaktivnih supstanci (narkotika) i drugih opojnih sredstava zavisnosti, niti iste smije unositi na radno mjesto, odnosno mjesto rada.

Radi obezbjeđenja sigurnosti i zdravlja zaposlenih kao i čuvanja imovine ŽPCG i trećih lica, zaposleni je dužan da poštuje zabranu rada pod uticajem alkohola, psihoaktivnih supstanci (narkotika) i drugih opojnih sredstava zavisnosti.

Član 9

Postupanje zaposlenog suprotno zabranama iz član 8 ovog Pravilnika smatra se postupkom koji ugrožava opštu sigurnost zaposlenih, korisnika usluga prevoza i imovine ŽPCG, odnosno trećih lica.

Član 10

Shodno članu 172, stav 1, tačka 2, alineja 2 Zakona o radu ("Sl.list Crne Gore" br. 74/19, 08/21, 59/21, 68/21 i 145/21) Poslodavac može da otkáže ugovor o radu zaposlenom, bez vođenja postupka utvrđivanja odgovornosti, ako za to postoji opravdani razlog, tj. usled dolaska na posao pod dejstvom alkohola ili psihoaktivnih supstanci, opijanja u toku rada ili upotrebe psihoaktivnih supstanci, uz odbijanje odgovarajućeg testa radi utvrđivanja tih činjenica od strane ovlašćenog lica, u skladu sa ovim Pravilnikom.

TESTIRANJE

Član 11

Radi utvrđivanja da li je zaposleni pod uticajem alkohola, psihoaktivnih supstanci (narkotika) i drugih sredstava zavisnosti, isti može biti podvrgnut kontroli pri dolasku na rad i za vrijeme rada neposrednim opažanjem.

Zaposleni je dužan da se podvrgne testiranju ukoliko neposredni rukovodilac – odgovorno lice zaposlenog posumnja da je došao na radno mjesto ili da obavlja radne zadatke pod dejstvom alkohola ili psihoaktivnih supstanci ili drugih opojnih sredstava zavisnosti, odnosno da se nalazi u takvom psihofizičkom stanju da ne može bezbjedno da vrši i obavlja svoje radne zadatke.

Kontrola se obavlja upotrebom odgovarajućih aparata za testiranje u cilju utvrđivanja prisustva alkohola, psihoaktivnih supstanci ili drugih opojnih sredstava zavisnosti u organizmu zaposlenih.

Kontrolu da li je zaposleni pod uticajem alkohola, psihoaktivnih supstanci ili drugih sredstava zavisnosti obavljaju kontrolori Službe unutrašnje kontrole ŽPCG i stručno lice za obavljanje poslova zaštite i zdravlja na radu ŽPCG.

Lica iz stava 3 ovog člana moraju posjedovati sertifikat o položenoj obuci kod ovlašćene licencirane firme za rukovanje sa aparatima za testiranje.

Član 12

Testiranje zaposlenih na prisustvo alkohola, psihoaktivnih supstanci (narkotika) ili drugih opojnih sredstava zavisnosti može se obavljati u nenajavljeno vrijeme, koje prema procjeni odredi Izvršni direktor i Rukovodilac Službe unutrašnje kontrole.

Testiranje se sprovodi na radnom mjestu zaposlenog, ili u podesnoj prostoriji, vodeći računa o zaštiti dostojanstva zaposlenog koji se testira.

Prije početka testiranja zaposleni mora biti upoznat sa postupkom testiranja.

Testiranje se vrši uz pristanak zaposlenog.

Testiranju zaposlenog može prisutvovati neposredni rukovodilac, odnosno odgovorno lice.

Član 13

POSTUPAK ALKOTESTIRANJA

Prisutnost alkohola u organizmu zaposlenog se vrši aparatima (etilometrima) tipa "Drager" kojima se automatski mjeri udio etil alkohola što ga izdahne testirani zaposleni.

Aparati (etilometri) iz stava 1 ovog člana moraju zadovoljiti propisane uslove u pogledu termina ispitivanja i ovjere kod Zavoda za metrologiju Crne Gore, po uputstvu proizvođača.

Kada se koristi etilometar, tada se udio etil alkohola u izdahu mjeri i na displeju se pokazuje brojčana vrijednost alkohola u "ml/mg".

Po dobijanju obavještenja ili naloga za alkotestiranje, od strane Izvršnog direktora ili rukovodioca Službe unutrašnje kontrole, ovlašćena lica iz člana 11, stav 4 ovog Pravilnika pristupaju kontroli alkotestiranja zaposlenih u objektima ili voznim sredstvima.

Prije nego što se započne sa postupkom alkotestiranja, neophodno je da se zaposleni od strane ovlašćenih lica upozna sa postupkom alkotestiranja, kao i sa načinom na koji se tumači dobijeni rezultat.

Prije početka postupka alkotestiranja ovlašćena lica iz člana 11, stav 4 ovog Pravilnika su u obavezi da zaposlenog koji se alkotestira obavijeste da odbijanje alkotestiranja može biti osnov za udaljenje sa radnog mjesta, odnosno raskid ugovora o radu.

Član 14

POSTUPAK TESTIRANJA NA PRISUSTVO PSIHOAKTIVNIH SUPSTANCI I DRUGIH OPOJNIH SREDSTAVA ZAVISNOSTI

Testiranje zaposlenih na prisustvo psihoaktivnih supstanci ili drugih opojnih sredstava zavisnosti se vrši uređajima tipa "Drager, DrugCheck 3000", koji je za jednokratnu upotrebu i može detektovati najviše šest vrsta supstanci: kokain, opijati, amfetamin, metamfetamin, benzodiazepine i kanabis.

Prisustvo supstanci iz stava 1 ovog člana se vrši uzorkovanjem pljuvačke testiranog, posebnim štapićem, koji se potom postavlja u uređaj koji analizira uzorak.

U slučaju pozitivnog rezultata neposredni rukovodilac će testiranog zaposlenog odmah uputiti u nadležnu zdravstvenu ustanovu, sa kojom ŽPCG ima zaključen ugovor, na vanredni zdravstveni pregled, i dalju analizu na prisustvo supstanci iz stava 1 ovog člana.

Odbijanje testiranja na prisustvo psihoaktivnih supstanci i drugih opojnih sredstava zavisnosti, po postupku i proceduri nevedenoj u ovom članu, je teža povreda radne obaveze.

REZULTATI TESTIRANJA

Član 15

Po završetku testiranja saopštavaju se zaposlenom rezultati testiranja i u slučaju prisustva alkohola iznad dozvoljene vrijednosti, odnosno prisustva psihoaktivnih supstanci iz člana 14, stav 1 ovog Pravilnika, obavještava se zaposleni i njegov neposredni rukovodilac, odnosno odgovorno lice, da se testirani zaposleni odmah udalji sa radnog mjesta.

Član 16

Ovlašćena lica koja su određena da vrše alkotestiranje i testiranje na prisustvo psihoaktivnih supstanci ili drugih sredstava zavisnosti, dužna su ispostaviti zapisnik o testiranju od kojih će jedan biti ispostavljen testiranom zaposlenom.

Zapisnik potpisuju lica koja su vršila testiranje i lice koje je bili podvrgnuto testiranju.

Ukoliko zaposleni odbije da potpiše zapisnik to ne utiče na njegovu validnost.

Ovlašćena lica su dužne da u zapisniku konstatuju činjenicu da je zaposleni odbio da potpiše zapisnik.

Obrazac Zapisnika je sastavni dio Pravilnika

Član 17

Testirani zaposleni kod koga se utvrdilo prisustvo alkohola ili psihoaktivnih supstanci ili drugih sredstava zavisnosti u organizmu, po postupku iz člana 13 i 14 ovog Pravilnika dužan je da postupi odmah po obavještenju ovlašćenih lica i da se udalji sa radnog mjesta.

Zaposlenom koji neposredno učestvuje u odvijanju željezničkog saobraćaja kome je utvrđeno prisustvo alkohola u organizmu, odnosno psihoaktivnih supstanci i drugih opojnih sredstava zavisnosti, a koji se udaljuje sa radnog mjesta, neposredni rukovodilac će obezbijediti adekvatnu kadrovsku zamjenu za nesmetano i bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja.

Ukoliko zaposleni odbije da napusti radno mjesto ili je u takvom stanju da ne može upravljati svojim postupcima i radnjama, izvršni direktor ili neposredni rukovodilac zaposlenog obavijestiće nadležne policijske organe koji će zaposlenog udaljiti sa mjesta rada.

Član 18

Rad pod uticajem alkohola ili psihoaktivnih supstanci (narkotika) ili drugih opojnih sredstava zavisnosti predstavlja razlog zbog kojeg se zaposlenom moze izreći disciplinska mjera koja je shodno zakonom o radom, opštim kolektivnim ugovorom i kolektivnim ugovorom ŽPCG predviđena za težu povredu radnog odnosa ili otkaz ugovora o radu, tj. prestanak radnog odnosa.

ZAVRŠNE I PRELAZNE ODREDBE

Član 19

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i u postupku koji su predviđeni za njegovo donošenje.

Član 20.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na Oglasnoj tabli u sjedištu Društva.

PREDSJEDNIK ODBORA DIREKTORA

Mirsad Veliu

ZAPISNIK O UTVRĐIVANJU PRISUSTVA ALKOHOLA, PSYHOAKTIVNIH SUPSTANCI I DRUGIH SREDSTAVA ZAVISNOSTI U ORGANIZMU

1. Podaci o zaposlenom:

_____

(ime i prezime)

_____

(naziv radnog mjesta)

_____

(Služba /Sektor)

2. Zaposleni nije / jeste odbio da pristupi provjeri (zaokružiti)

3. Datum, vrijeme i mjesto vršenja kontrole

_____

4. Način vršenja provjere

Alkometar _____

Test Drager, DrugCheck 3000 _____

Podaci o alkometru

-datum baždarenja _____

-broj uvjerenja o baždarenju _____

-datum isteka bažderenja _____

5. Rezultati izvršene provjere:

- Očitana vrijednost alkohola mg/ml _____

- Očitana vrijednost na Test Drager, DrugCheck 3000 (prema uputstvu) _____

6. Primjedbe i napomene:

_____

_____

Testirani zaposleni

Ovlašćena lica koja su vršila testiranje

_____

_____

_____